

Bananskal — ein fella!

Tað er ikki nakað sjáldsamt at siggja ymiskt rusk sloðst í havnar-gøtum. Tað mesta er slíkt, sum fólk kasta frá sær, tá tey hava keypt sær okkurt góðgæti. So er bert at skræða burturav og tveita á gøtuna. Hvar tað verður tveitt, tað hevur einki at siga.

Tað er tíverri soleiðis, at fólk yvirhøvur einki leggja í, hvat annramanns er, og helst tað, tað almenna eigur, verður mangan illa farið um. Har, sum kommunan roynir at friðka um við blómum og øðrum vøkstri, sæst mangan illa viðfarið t.d. av børnum; men tað er bara ein sjáldsom hending, ein sær vaksið fólk tala at. Hetta er avgjørt skeiðt, tí taka tey vaksnu sær ikki um reiggj og royna at vísa børnunum á, hvat tey ikki megu gera, so hjálpir einki. Tað batar ikki at siga, at tað kann logreglan taka sær av.

Men aftrat at hetta ófantaskaplíð er til skomm og lýtir býin, so er tað eisini mangan til skaða fyri fólk. Tað er ikki sjáldsamt, at fólk stigur á t.d. bananskal av óvart og dettur, og kanska kemur til skaða. Fólk, sum tveita slíkar »fellur« á gøtuna áttu at verið átaiað.

Býurin hevur fast arbeiðsfólk til at halda okkara gotur reinar, um tað skuldi verið so, at fólk við vilja dálka goturnar, sum nú er. Tað vóru eisini uppsettar fleiri kurvar at koyra rusk í fyri nokrum árum síðan. Tíverri siggjast ikki nógvar av teim longur — tær vóru mangan hentar, og hví kundi býráðið nú ikki einaferð roynt at uppihildið hesum »kurvasið«, sum avgjørt hevði verið ein góð hjálp?

Heldur ikki var tað meira enn rímligt, at handlar og solubúðir, sum selja vørur sum t.d. ís, sjokolátu, heitar pylsur o. t. settu stórar og rúmlikar avfallskurvar upp. Tað er ikki meir enn hending at siggja. Ella var tað av leið, at býráðið kravdi ein »eykaskatt« fyri at taka rusk upp frá hesum solubúðum, sum avgjørt eiga sín stóra lut í, at goturnar eru so avtaglaðar við pappírusruski. Lat okkum fáa fleiri kurvar.

BARNAMATUR

1. bókstavur,
- 1.2. fuglaljóð.
- 1.2.3. máljóð.
- 1.2.3.4. pruttla.

Set bókstavar fyri tolini. Aftanfyri er sagt frá, hvønn tyding nýggju orðini hava.

KÐAUHSRÓÚVG

Hvat er hetta fyri skótoy? Set stavir inn rætt saman.

- RÓ — UR
TE — RI
SK — AR
TE — UR
SK — RN

Vit hava tikið 3. bókstav burtur úr hesum orðunum. Setur tú rættar stavir aftur, fært tú niðurfir navnið á einum fugli.

B. Husted-Andersen Landsretssagfører

Kontor:

«Richshuset», Raadhuspladsen, 16 II
København V.

Tígr.-adr.: Austroko Til. M 788 & 377C.

125 ár á baki

Færø Amts Sparekasse fyllir í dag

Um dagarnar kom út minningarrit til 125 ára stovningardag hjá Sparikassanum í Havn — eitt snotuligt hefti stjórnað av John David-sen, lærara, og tað sigur nú ikki so lítið, tí tað, sum frá hansara hond kemur, er altíð forvitnisligt og áhugavert at lesa, eins og málið, sum fellur øllum sjáldsama væl at lesa. Í fororðinum sigur John, at hann hevur lagt meira dent á fólk enn á fæ, og mest burturúr teim 25 fyrstu árum sparikassans. Hetta ger bókin ikki minni áhuga-verda at lesa fyri tann, sum hevur ans fyri tí, sum farið er.

Einasti peningastovnur í hálvtríðja mannaminni

Tað var amtmaðurin, Frederik Tillisch, sum var bæði amtmaður og kommandantur í Føroyum í árunum 1830-37, sum fekk í lag stovnanina. Hann var eisini í nógvar mátar ein góður maður fyri fólk. Tað var eisini hann, ið fekk ta fyrstu grindafyriskipanina í lag í 1832. Av hansara ávum settu menn seg niður í Skopun og Funningsbotni, á Hvítanesi og Slætta-nesi og á mangar aðrar mátar fekk hann smámanninum almennan stuðul til ymiskar gagnligar fyrirkorur. Hin 24. august 1832 varð so Færø Amts Sparekasse stovnað, og var í hálvtríðja mannaminni einasti peningastovnur í Føroyum, til Føroya Banki varð settur á stovn í 1906.

Annars vóru líkindi hjá fólk at kalla eingi at spara sær pening saman, men góðir menn fóru í seinra helmingi av 18. öld at seta sær fyrri at stovna sparikassar. Fyri at betra og letta um kor arbeiðsmannans. Ikki var rentan stór tá, men tryggin var góð. Sparikassar vóru settir á stovn í Týsklandi, Fraklandi og Onglandi fyrri 1800, í Danmørk 1810, í Svøríki 1813 og í Noregi 1822. Eftirhondini vóru fleiri og fleiri kassar settir á stovn, og tá sparikassin í 1932 var settur á stovn í Føroyum, vóru teir 17 í tali í øllum kongarikinum.

Nú ein týðandi peninga- stovnur

Sum árin hava gingið, hevur sjálvandi sparikassans virki vaksið. Tá stjórnin fyrstu ferð legði fram roknskapin til almennan kunnskap áttu spararnir 42 konti við ialt 4.609 kr. og av hesum stóð í kongl. handlinum 3.665 kr. og í veðskulda-brøvum 900 kr. Sparikassin skyldaði tá spararunum 44 kr., og samanbera vit figgjarstandin pr. 31. mars 1957 eru ialt knappar 20.000 konti við kuappliga 40.400.000 kr., so bert av hesum kann ein fata tað ræðuliga stóra umskifti, sum fram er farið hesi mongu Harrans árin. Mangur maður man víta inn í sparikassan við sínum lítla saman-sparda peningi fyri at hava eitt sindur til at taka til, tá tað krevst. Hetta er jú eisini endamálið kassans

Føroya Bjór

OL- og MINIRALVATNSVIRKI

Føroya
Pilsnar
Ekta
Maltøl.

Citrón sodavatn
Appelsin limonada
Hindber limonada
Jørðber limonada
Vanillie limonada
Appolinaris

EINAR WAAG, Klakksvík — MÁL TRÁÐUR 4

Skipafelagið Føroyar

TELEFON 1225

Tórshavn

FÆROSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆROSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

EINGIN

uttan analfabetar og illavørðnir menn

Eingia uttan analfabetar, fólk, ið ikki kennir s fyri k, ella uttan tey, sum eru so illavørðnir, at tey einki leggja í sam-leikan, vilja kunna nokta, at einirfylgjandi greinir, 15 og 19 í tingskipanini geva øllum tingmonnum rætt at tala andir viðgerðin av fyrispurningum á tingi.

Vit taka upp aftur úr tingskipanini:

Fyrispurningar

Gr. 19
Ynskir tingmaður at fáa alment mál til umrøðu (undirstrikað av blstj.) og krevja frageiðing úr viðfylgjandi frá ein-um ella fleiri landsstýrismönnum ella ríkisumboðsmanninum, verður hetta at skipa við einum fyrispurningi, ið væl greiddur verður givin formanninum í hendi. Formaðurin boðar frá fyrispurn-inginum á sama ella fyrstkomandi fundi. Á næsta fundi ger tingið av, um fyrispurningurin kann verða framsettur. Um loyvi — sum skal vera uttan umrøðu —

og í komandi tíðum man eisini fara at vera so. Stjórnarnir, núverandi Albin Barentsen og Arnold Egholm eru væl kendir menn og valla manst tú finna fríttligari fólk at koma á tal við enn teir báðar, eins og tað sama kann sigast um starvsfólk har. Jacob Emil Olsen, sáli eigur eisini at vera nevndur í hesum sambandi. Hann var til sín deyða í 1955 stjóri sparikassans, og vónleys sjúka kom at verða honum til deyðamein í góðu virk-isárum hans; men vit eru mong, sum við takksemin minnst henda mann, eins og teir núverandi, sum teir, ið umboða tann góða og síðu-liga føroyingin — altíð fríttligur í talu og altíð beinasamur at vera til hjálpar, tá tað krevst.

Skal ynski okkara tí vera fyri Færø Amts Sparekasse, at hann í komandi tíðum má verða Føroya fólk til frama — og tað ivast vit ikki í, hann verður við tí manning, ið har er nú.

verður givið, sigur formaðurin ávarandi landsstýrismanni ella -monnum ella ríkisumboðsmanninum frá orðaljóðinum. Fyrispurningurin verður framsettur og viðgjordur á seinri fundi, tó í seinasta lagi vikudagin aftaná, at tingið hevur játtað viðgerð. Um hann, ið spurður verður, heldur at almenn umrøða [undirstrikað av blstj.] av málinum í lot-um verður málinum til bága, gevur hann fyrispyrjaraanum boð um hetta. Viðgerð-in verður so goymd. Talutíðin er sam-svarandi reglunum í gr. 15. [Undir-strikað av blstj.]

„Alment til umrøðu“ og „almenn umrøða“ sigur týðiligari enn týðiligt, at allir tingmenn eiga rætt at fáa orðið.

Hn seinasti setningurin ger av við allan íva.

Viðfylgjandi talutíðin í gr. 15 stendur: „Talutíðin er fyri framsögumenn flokkanna [undirstrikað her]: fyrstu ferð 3/4 tíma, aðru ferð 15 minuttir; fyri ADRAR TINGMENN [undirstrikað her]: fyrstu ferð 30 minuttir, aðru ferð 10 minuttir; fyri landsstýrismenn og ríkisumboðsmann: fyrstu ferð 3/4 tíma, aðru ferð 15 minuttir og hvørja fylgjandi ferð 10 minuttir. Formaðurin kann harumframt geva tingmanni orðið til at gera stutta rættleiðing. . .“

„FRAMSÖGUMENN FLOKKANNA“, „FYRI ADRAR TINGMENN“ og heila orðaljóðið, sum tað er í hesi grein, sig-ur, at allir tingmenn kunnu tala, hava rætt at tala.

Formaður tingsins er lærari. Næstfor-maður tingsins er eisini lærari. Teir skuldu kunnu duga at lisið. Tað duga teir við. Men annaðhvørt eru teir so illavørðnir, at teir stinga alla „sakligheit“ í lumman, tá ið ein mótsøðumaður skal knektast — ella eru teir so rúnabundnir at taka alt sum í Danmørk, at teir orka ikki annað.

Hvat er nú betri — ein yvirgangs-kroppur ella ein „yvirreponsaraður“ dana-snobbur?

Vit vilja ikki hava yvirgangskroppar og danir vilja væl hava vinir, men f. g. skuld ikki snoobar.

Tí megu báðir kastast oman sum po-litikkarar.

Tað verður hildið, at Erlendur var skeivrakinn við fólkatingsvalið, tá Hákon dumpaði beint í feita sessin og var so framúr bein-rakin at kjósa sær eftirmann.